

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ВИЗНАЧЕННЯ КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) **БУДІВЕЛЬ І СПОРУД**

ДСТУ-Н Б В.1.2-16:20XX
(перша редакція)

Київ
Мінрегіон України
2017

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ВИЗНАЧЕННЯ КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

ОПРЕДЕЛЕНИЕ КЛАССА ПОСЛЕДСТВИЙ (ОТВЕТСТВЕННОСТИ) ЗДАНИЙ
И СООРУЖЕНИЙ

DEFINITION OF CONSEQUENCES (RESPONSIBILITY) CLASS OF BUILDING
SITES

Чинний від _____

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює вимоги та рекомендації щодо визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів - будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їхніх частин, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, у тому числі тих, що належать до складу комплексу (будови).

1.2 Цей стандарт призначено для застосування замовниками та проєктувальниками; розробниками будівельних норм та стандартів; експертними організаціями; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного архітектурно-будівельного контролю.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативно-правові та нормативні акти і нормативні документи:

Закон України від "Про регулювання містобудівної діяльності" 17 лютого 2011 року №3038-VI

Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 року № 560 "Про затвердження Порядку затвердження проєктів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України"

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 року №808 Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену

ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013

екологічну небезпеку

Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 16 травня 2011 року № 45 "Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів", зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.06.11 за №651/193899

ДБН А.2.2-3-2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво об'єктів

ДБН Б.2.2-2-2008 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження науково-проектної документації щодо визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування

ДБН В.1.1-12-2006 Будівництво у сейсмічних районах України

ДБН В.1.2-14-2009 Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ

ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди

ДБН В.2.2-15-2005 Житлові будинки. Основні положення

ДБН В.2.3-15:2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів

ДБН В.2.2-23-2009 Підприємства торгівлі

ДБН В.2.2-24-2009 Проектування висотних житлових і громадських будинків

ДБН В.2.3-4:2007 Автомобільні дороги. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво

ДБН В.2.3-22:2009 Мости та труби. Основні вимоги проектування

ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 Правила визначення вартості будівництва

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни, що означають поняття, визначені відповідно до:

3.1 замовник - Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"

3.2 проектувальник - Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів

3.3 проект будівництва - Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи

3.4 об'єкт будівництва, будівля, будинок, споруда, об'єкт виробничого призначення, об'єкт невиробничого призначення, лінійний об'єкт інженерно-транспортної інфраструктури, комплекс (будова), проектна документація, частина, відокремлена частина будинку, будівлі, споруди - ДБН А.2.2-3

3.5 розрахункова сейсмічна інтенсивність для майданчика - ДБН В.1.1-12

3.6 втрати, встановлений термін експлуатації, збитки - ДБН В.1.2-14

3.7 завдання на проектування – документ, який визначає обґрунтовані вимоги замовника до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень об'єкта будівництва, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва, створення умов доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення і складається з урахуванням технічних умов, містобудівних умов та обмежень

3.8 об'єкт – будинок, будівля, споруда, їх частина, лінійний об'єкт інженерно-транспортної інфраструктури

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Клас наслідків (відповідальності) для кожного об'єкта, у тому числі тих, що належать до складу комплексу (будови), зазначають у завданні на проектування. У разі якщо розраховані під час розроблення проектної документації класи наслідків (відповідальності) об'єктів не співпадають із зазначеними у завданні на проектування, до завдання вносять відповідні зміни.

Клас наслідків (відповідальності) розраховується за характеристиками, наведеними у таблиці 1.

4.2 Клас наслідків (відповідальності) використовується для забезпечення надійності та конструктивної безпеки **об'єктів**, а також для визначення стадійності проектування, обов'язковості проведення експертизи проектної документації, дозвільних процедур та розраховують під час розроблення проектної документації. Розрахунок наводиться у пояснювальній записці проектної документації на будівництво.

Проектування комплексу (будови), до складу якого входить декілька окремих об'єктів, здійснюється на підставі вихідних даних, у тому числі містобудівних умов і обмежень, на комплекс (будову) в цілому. При цьому клас наслідків (відповідальності) такого комплексу (будови) не визначається, а необхідність **проведення експертизи проектної документації, подання документів, що дають право на виконання підготовчих та/або будівельних робіт, прийняття закінчених будівництвом об'єктів в експлуатацію та здійснення державного архітектурно-будівельного контролю щодо комплексів (будов), до складу яких належать об'єкти різного класу наслідків (відповідальності)** встановлюється відповідно до найвищого класу наслідків (відповідальності) окремого об'єкта, що входить до складу комплексу **(будови)**.

4.3 Клас наслідків (відповідальності) об'єкта визначається незалежно за кожною характеристикою можливих наслідків від відмови об'єкта, наведеною у таблиці 1:

- можлива небезпека для здоров'я і життя людей, які постійно перебувають на об'єкті;
- можлива небезпека для здоров'я і життя людей, які періодично перебувають на об'єкті;
- можлива небезпека для **здоров'я (життєдіяльності)** людей, які перебувають зовні об'єкта;
- обсяг **матеріальних збитків чи соціальних втрат**;
- можливість втрати об'єктів культурної спадщини;
- можливість припинення функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури.

Клас наслідків (відповідальності) об'єкта встановлюють за найвищою характеристикою можливих наслідків, отриманих за результатами розрахунків. За відповідним обґрунтуванням клас наслідків (відповідальності) може бути визначений для відокремленої частини об'єкта.

4.5 Характеристики можливих наслідків є підставою для класифікації об'єктів за трьома класами наслідків (відповідальності) - СС1, СС2 та СС3.

Характеристики є загальними і обов'язковими для об'єктів і не залежать від їх функціонального призначення. Якщо для об'єктів певного функціонального призначення визначення наслідків від відмови потребує використання не тільки характеристик, вказаних у таблиці 1, то можуть бути застосовані додаткові характеристики, які регламентуються відповідними будівельними нормами або стандартами, у т.ч. галузевими.

Таблиця 1 - Клас наслідків (відповідальності) будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури

Клас наслідків (відповідальності)	Характеристики можливих наслідків від відмови будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури					
	Можлива небезпека для здоров'я і життя людей, кількість осіб			Обсяг можливих матеріальних збитків чи соціальних втрат , м.р.з.п.	Втрата об'єктів культурної спадщини	Припинення функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, рівень
	які постійно перебувають на об'єкті	які періодично перебувають на об'єкті	які перебувають зовні об'єкта			
СС3 значні наслідки	понад 400	понад 1000	понад 50000	понад 72500	об'єкт культурної спадщини	загальнодержавний
СС2 середні наслідки	від 51 до 400 включно	від 101 до 1000 включно	від 101 до 50000 включно	від 2501 до 72500 включно	-	регіональний, місцевий
СС1 незначні наслідки	до 50 включно	до 100 включно	до 100 включно	до 2500 включно	-	-

Примітка 1. Мінімальний розмір заробітної плати (м.р.з.п.) щорічно встановлюється Законом України "Про Державний бюджет України" [1].

Примітка 2. Належність об'єкта до пам'яток культурної спадщини встановлюються відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" [2].

Примітка 3. Рівень значення об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури визначається з використанням додатка Г цього стандарту.

4.6 Під відмовою розуміється стан об'єкта, за якого неможливо використовувати об'єкт або його відокремлену частину за функціональним призначенням.

4.7 При визначенні характеристик можливих наслідків від відмови об'єкта враховують також можливі наслідки, які можуть бути заподіяні об'єктам, території або населенню, що знаходяться у зоні їх впливу.

4.8 При підрахунку кількості осіб, яким може загрожувати небезпека для життя чи здоров'я, вважають, що на об'єкті постійно перебувають люди, якщо вони перебувають там більше восьми годин на добу та не менше 150 днів на рік (загалом не менше 1200 год за рік).

Особами, які періодично відвідують об'єкт, вважають тих, які перебувають там не більше восьми годин на добу протягом не більше ніж 150 днів на рік (загалом від 450 до 1200 год за рік).

Якщо проектною документацією на будівництво певного об'єкта передбачається одночасно постійне та періодичне перебування на ньому осіб, показник можливої небезпека для здоров'я і життя людей, які тимчасово перебувають на об'єкті визначається, як сума тих, що постійно та періодично перебувають на цьому об'єкті.

Небезпекою для життєдіяльності людей, які перебувають зовні об'єкта, є можливе порушення умов їх життєдіяльності більше ніж на три доби.

Під порушення нормальних умов життєдіяльності слід розуміти – відсутність питного водопостачання, водовідведення, електро-, газо- і тепlopостачання (в осінньо-зимовий період) та/або така зміна технічного стану житлового будинку (приміщення), внаслідок якої

він став аварійним або не придатним до експлуатації, та/або зміна стану території (об'єкта), внаслідок якої проживання населення і провадження господарської діяльності на території (об'єкті) є неможливим.

4.9 Для підрахунку можливих матеріальних збитків і (або) соціальних втрат від відмови об'єкта, пов'язаних з припиненням експлуатації або із втратою його цілісності, проектувальник визначає найбільш імовірні прогнози можливої аварії (наприклад, пошкодження, вихід із ладу, руйнування будинку, будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури або їх відокремлених частин), що сталася з техногенних або природних причин. Перелік цих прогнозів наводиться у пояснювальній записці проекту у розділі "Забезпечення надійності та безпеки" або "Розрахунок класу наслідків (відповідальності)".

Можливі матеріальні збитки чи соціальні втрати оцінюють, керуючись Методикою [??], виходячи з прогнозованого сценарію аварії, з урахуванням передбачених проектом заходів щодо локалізації можливої аварії (наприклад, поділенням об'єкта будівництва на відокремлені частини). Рекомендації щодо побудови сценарію аварії надані у додатку Б.

При цьому, збитки від руйнування чи пошкодження об'єктів розраховуються виходячи з втрати їх залишкової вартості, тобто балансової вартості з урахуванням амортизації. Якщо відмова трапиться на момент середнього значення встановленого терміну експлуатації T_{ef} , залишкову вартість розраховують на цей момент часу. Тоді збитки від можливого руйнування розраховуються за формулою

$$\Phi = c \times P \left(1 - \frac{1}{2} T_{ef} \times K_{\alpha,i} \right) \quad (4.1)$$

де Φ – прогнозовані збитки, тис.грн.;

c – коефіцієнт, що враховує відносну долю вартості об'єкта, що повністю втрачається під час аварії. Значення c можна оцінювати при аналізі сценарію розвитку аварії відповідно до додатку Б. Умовно – $c=0,45$;

- P – вартість **об'єкта, що може** бути втраченим, під якою слід розуміти вартість, визначену на підставі ДСТУ Б Д.1.1-1, тис.грн.;
- T_{ef} – середнє значення встановленого терміну експлуатації **об'єкта**, років;
- $K_{a,i}$ – коефіцієнт амортизаційних відрахувань;

Для об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку [...], при визначенні можливих матеріальних збитків враховуються збитки від вилучення або порушення сільськогосподарських угідь, втрат тваринництва, деревини та інших лісових ресурсів, рибного господарства, знищення або погіршення якості рекреаційних зон, забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод та джерел, внутрішніх морських вод і територіального моря, земель несільськогосподарського призначення, а також збитки, заподіяні природно-заповідному фонду, які визначаються згідно з Методикою [...], виходячи із сценарію аварії.

Для об'єктів, що містять спеціальне обладнання, характерне для певного технологічного процесу виробництва, цінності у сховищах банку або унікальні музейні експонати, їх вартість враховується при визначенні можливих матеріальних збитків згідно з Методикою [...], виходячи із сценарію аварії.

Вартість товару (контенту), що зберігається у складських будівлях, зерносховищах, резервуарах тощо, визначається замовником на етапі підготовки завдання на проектування, виходячи з економічної доцільності – співвідношення ризиків матеріальних втрат від аварії, покриття або не покриття їх системою страхування та фінансового ресурсу, необхідного для забезпечення більш високого рівня класу наслідків (відповідальності) об'єкта.

4.11 Для об'єктів, які проектують в охоронній зоні об'єктів культурної спадщини, слід враховувати можливість їх впливу на об'єкти культурної спадщини національного або місцевого значення відповідно до ДБН Б.2.2-2. Розміри охоронної зони не повинні бути меншими двох горизонтальних або вер-

тикальних розмірів пам'ятки (більший з них).

4.12 Для визначення рівня об'єктів будівництва інженерно-транспортної інфраструктури (загальнодержавний, регіональний чи місцевий) доцільно використовувати показники містобудівної документації відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" [4]:

- до об'єктів будівництва інженерно-транспортної інфраструктури загальнодержавного рівня слід відносити об'єкти, що будуються відповідно до Генеральної схеми планування території України, перетинають територію чи забезпечують потребу у цих об'єктах не менше двох регіонів (областей України, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя);

- до об'єктів будівництва інженерно-транспортної інфраструктури регіонального рівня слід відносити об'єкти, що будуються на території Автономної Республіки Крим та областей України, міст Києва та Севастополя;

- до об'єктів будівництва інженерно-транспортної інфраструктури місцевого рівня слід відносити об'єкти, що будуються на території населених пунктів.

Для автомобільних доріг загального користування також слід враховувати класифікаційні положення Закону України "Про автомобільні дороги" [5].

4.13 Особливості визначення класу наслідків (відповідальності) лінійних об'єктів будівництва інженерно-транспортної інфраструктури можуть бути регламентовані галузевими нормами.

4.14 При розробленні проектної документації на реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення частини існуючого об'єкту без збільшення навантажень на фундаменти, мережі тепло-, водо-, газо-, електропостачання та/або втручання в несучі та огорожувальні конструкції, а також інженерні системи загального користування існуючого об'єкта й без повного призупинення його використання за функціональним призначенням допускається призначати такому об'єкту клас наслідків (відповідальності) нижче ніж для існуючого об'єкту.

При виконанні поточного ремонту, перепланування та/або переобладнання окремих приміщень (квартир) без втручання в несучі та огорожувальні

конструкції, а також інженерні системи **загального користування існуючого** об'єкта, клас наслідків (відповідальності) не визначають.

4.15 Приклади розрахунку класу наслідків (відповідальності) об'єктів наведені у додатку В.

Для попереднього визначення класу наслідків (відповідальності) за характеристикою "Припинення функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури" слід користуватися додатком Г.

4.16 Незалежно від класифікації за ознаками таблиці 1 слід встановлювати клас наслідків (відповідальності) не меншим ніж:

- СС3 - для об'єктів підвищеної небезпеки, ідентифікованих згідно з Законом України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" [6];

- СС3 - для сховищ цивільного захисту (цивільної оборони) незалежно від місця розташування, місткості та класу захисту;

- СС3 – для будівель не виробничого призначення заввишки понад 100 метрів [4];

- СС2 - для житлових будинків понад чотири поверхи [4];

- СС2- для об'єктів, нове будівництво яких здійснюється в охоронній зоні пам'яток культурної спадщини національного та місцевого значення [4].

Для вбудованих протирадіаційних укриттів цивільного захисту (цивільної оборони) клас наслідків (відповідальності) приймається таким, як для всієї будівлі або споруди.

Для окремо розташованих протирадіаційних укриттів цивільного захисту (цивільної оборони) клас наслідків (відповідальності) визначається на загальних умовах.

5 ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) ЩОДО ОБ'ЄКТІВ НЕВИРОБНИЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

5.1 Для **об'єктів** не виробничого призначення кількість осіб, для яких враховується можлива небезпека, визначається так:

- у житлових будинках - кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті

N_1 , визначається за нормою 21 квадратний метр загальної площі на власника (наймача) та кожного члена його сім'ї та додатково 10,5 квадратних метрів на сім'ю (зазначена норма не застосовується при проектуванні гуртожитків та житла соціального призначення);

- у будинках із житлового фонду соціального призначення - кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті N_1 , відповідно до встановлених тимчасових мінімальних норм забезпечення соціальним житлом [7] визначається за нормою 22 квадратних метри загальної площі на сім'ю із двох осіб та додатково 9,3 квадратних метри на кожного наступного члена сім'ї;

- у соціальних гуртожитках - кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті N_1 , відповідно до встановлених тимчасових мінімальних норм забезпечення соціальним житлом [7] визначається нормою 6 квадратних метрів житлової площі на кожного мешканця;

- у гуртожитках - кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті N_1 , відповідно до 2.43 ДБН В.2.2-15 визначається нормою 8 квадратних метрів житлової площі на кожного мешканця;

- у гуртожитках для аспірантів - кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті N_1 , відповідно до 2.43 ДБН В.2.2-15 визначається нормою 10 квадратних метрів житлової площі на кожного мешканця;

- у громадських будинках кількість постійно N_1 і тимчасово перебуваючих N_2 людей визначається згідно з положеннями нормативно-правових та нормативних актів і нормативних документів на відповідні типи будинків;

- кількість осіб, які перебувають зовні об'єкта N_3 , визначають за формулою

$$N_3 = \alpha \times N_1. \quad (5.1)$$

Коефіцієнт α визначається за таблицею 2.

Таблиця 2 - Значення коефіцієнта α

Умовна висота	Значення коефіцієнта α при розміщенні будинку
---------------	--

будинку, м	у сільській місцевості	у малому місті або у спальному районі великого міста	у центрі великого міста
Менше ніж 10	1,0	1,0	1,3
Від 10 до 30	1,0	1,3	1,5
Більше ніж 30	1,3	1,5	2,0

5.2 При підрахунку обсягу можливого економічного збитку від руйнування чи пошкодження основних фондів для житлових будинків приймається, що коефіцієнт амортизаційних відрахувань дорівнює 0,01, а встановлений термін експлуатації дорівнює 100 рокам і $s = 0,45$.

$$\Phi = 0,45 \sum_i^n P_i \left(1 - \frac{1}{2} 100 \times 0,01 \right) = 0,225 \sum_i^n P_i. \quad (5.2)$$

Приклади розрахунку класу наслідків (відповідальності) житлових будинків наведені у додатку В.

6 ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ОБ'ЄКТІВ, ЩО РОЗТАШОВАНІ У СЕЙСМІЧНИХ РАЙОНАХ

6.1 При проектуванні об'єктів класу наслідків (відповідальності) СС1 для визначення розрахункової сейсмічної інтенсивності необхідно використовувати карту ЗСР-2004-А. При проектуванні об'єктів класу наслідків (відповідальності) СС1, розташованих на території Автономної Республіки Крим та Одеської області, можливо використовувати карту ЗСР-2004-АО.

При проектуванні об'єктів класу наслідків (відповідальності) СС2 для визначення розрахункової сейсмічної інтенсивності необхідно використовувати карту ЗСР-2004-А. При проектуванні житлових і громадських будинків висотою понад 73,5 м та об'єктів, що віднесені до потенційно небезпечних, але не ідентифікованих як об'єкт підвищеної небезпеки відповідно до [6], рекомендується використовувати карту ЗСР-2004-В.

При проектуванні об'єктів класу наслідків (відповідальності) СС3 для визначення розрахункової сейсмічної інтенсивності потрібно використовувати

карту ЗСР-2004-С.

Вибір відповідної карти здійснюється відповідно до вимог 1.1.1 ДБН В.1.1-12.

6.2 Розрахункове значення зусилля, напруження або іншого силового фактора, що відповідає розрахунковій комбінації сейсмічного та інших навантажень, і за яким реалізується перевірка несучої здатності конструктивного елемента споруди, розраховується за формулою

$$N_d = \gamma_n N_{stat} + \frac{N_p}{m}, \quad (6.1)$$

де γ_n – коефіцієнт відповідальності;

N_{stat} – доля розрахункового значення силового фактора, яка обумовлена всіма врахованими навантаженнями, що увійшли у особливе сполучення відповідно до 2.1.1 ДБН В.1.1-12, окрім сейсмічного навантаження;

N_p – доля розрахункового значення силового фактора, яка пов'язана з сейсмічним навантаженням і визначається відповідно до 2.3.8, 2.3.9 ДБН В.1.1-12;

m – коефіцієнт, що враховує підвищення механічних властивостей матеріалів при високих швидкостях навантаження і визначається відповідно до 2.5.3 ДБН В.1.1-12.

Примітка. Коефіцієнт відповідальності γ_n визначається таблицею 5 ДБН В.1.2-14 відповідно до класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва та категорії відповідальності їх конструктивного елемента. При цьому для розрахунків на максимальні розрахункові землетруси (МРЗ) цей коефіцієнт приймається як для аварійної розрахункової ситуації, а при розрахунках на проектні землетруси (ПЗ) - як для перехідної розрахункової ситуації.

ДОДАТОК А

(довідковий)

ПРОГНОЗУВАННЯ МОЖЛИВИХ АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА СКЛАДАННЯ СЦЕНАРІЮ РОЗВИТКУ АВАРІЙ

Б.1 Сценарій аварії - це модель послідовності подій, що можуть статися внаслідок виникнення ініціюючого впливу (перевантаження, помилки персоналу, аварійної відмови захисних пристроїв тощо) на конструкції будинку, будівлі чи споруди.

При цьому слід використовувати так званий принцип одиничної відмови, коли вважається, що аварійна ситуація ініціюється лише одним чинником (відмовою одного елемента конструкції, однією помилкою персоналу, одним порушенням технологічного процесу).

Б.2 Крім звичайних розрахункових ситуацій, що повинні передбачатися під час проектування, слід аналізувати можливість виникнення і наслідки аварійних ситуацій, що можуть виникнути за рахунок позапроектних впливів чи помилок персоналу (проектувальників, будівельників, експлуатаційного персоналу тощо).

Рекомендується розглянути можливість, наприклад, таких подій:

- вихід із ладу і руйнування окремої несучої конструкції за рахунок її перевантаження понадпроектними сполученнями навантажень і впливів;
- виникнення великих просадок ґрунтових основ при їх аварійному замочуванні;
- вплив можливого карстового провалу, зсувів ґрунту тощо;
- вплив ударів від наїзду транспортних засобів;
- можливість відмови конструкцій при виникненні пожежі;
- пошкодження будівельних конструкцій аварійними вибухами (наприклад, побутового газу);
- можливість порушення технологічного регламенту чи пошкодження устаткування (розриви трубопроводів, падіння вантажів, інші позапроектні

впливи).

Для багатоповерхових будинків і будівель у якості ініціюючих подій слід враховувати гіпотетичні обвалення, що перераховані у пункті Е.1.2 ДБН В.2.2-24.

Визначення переліку можливих подій, які можуть ініціювати аварійний стан, дає можливість прогнозувати причини та місця виникнення небезпечних явищ та розробляти заходи щодо локалізації можливої аварії (поділення споруди на відокремлені частини, встановлення дублюючих конструкцій чи додаткових в'язей тощо).

Б.3 Аналіз розвитку аварійної ситуації виконується на рівні експертних оцінок.

Розвиток аварійної ситуації слід розглядати крок за кроком з урахуванням місця її виникнення та можливості її локалізації. Кінцевою метою такого аналізу є оцінка зони руйнування, розміру збитків, оцінка кількості осіб, які при цьому потрапляють у зону ризику.

Б.4 Якщо розглядається об'єкт, кожна складова якого оцінюється окремо, сценарії розвитку аварії повинні розглядати також аварійну поведінку мереж тепло-, водо-, газо-, електропостачання та інших, які забезпечують функціонування об'єкта.

Б.5 При прогнозуванні аварійних ситуацій необхідно враховувати нормативні терміни ліквідації аварій на лінійному об'єкті інженерно-транспортної інфраструктури та можливість резервного забезпечення споживачів.

ДОДАТОК Б

(довідковий)

ПРИКЛАДИ ВИЗНАЧЕННЯ КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) ТА КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

У додатку наведені приклади визначення класу наслідків (відповідальності) різних за функціональним призначенням **будівель та споруд**.

Приклади не є еталонними розрахунками для того або іншого функціонального виду об'єкта, а розкривають можливий алгоритм визначення класів наслідків (відповідальності).

Примітка^{1) *}. У прикладах застосовується показник опосередкованої вартості спорудження житла у м. Києві відповідно до наказу Мінрегіону № 102 від 03.05.2017р. Показник вартості у розрахунку на 1 м² загальної площі враховує позаквартирні площі будинку, тому для розрахунку вартості будинку як місткість взята виключно загальна площа квартир будинку.

При визначенні класу наслідків (відповідальності) об'єктів житла у тому чи іншому регіоні слід використовувати показники опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування і діють на момент виконання розрахунку.

Примітка²⁾. Мінімальний розмір заробітної плати слід уточнювати на момент виконання розрахунку відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України" [1].

Мінімальний розмір заробітної плати (м.р.з.п.) на час виконання розрахунку становить **3200** грн.

Примітка³⁾. При розрахунку вартості паркінгу, магазину, складу тощо можуть застосовуватись вартісні показники об'єкта-аналога.

Приклад Б.1

* Див. далі у прикладах посилання на ці примітки.

Приклад В.3

Розрахунок класу наслідків (відповідальності) 16-поверхового 192-квар-тирного двосекційного житлового будинку з підземним паркінгом.

1. Житловий будинок складається з двох секцій, відокремлених одна від одної деформаційним швом, що мають спільний підземний паркінг, який розташований під будинком.

Приймаємо 6-квартирну секцію за кількістю кімнат у квартирах поверху 1-1-2-2-3-3.

Передбачено один ввід інженерних мереж до двох секцій через підвальне приміщення. Електричне живлення обох секцій здійснюється від однієї електрощитової, розташованої у підвальному поверсі однієї з секцій, індивідуальний тепловий пункт розміщений у підвальному поверсі іншої секції. **В даному випадку, секції житлового будинку не можуть бути відокремленими частинами, як то визначено в підпункті 3.8 цього стандарту, тому клас наслідків (відповідальності) визначається для будівлі в цілому.**

Визначаємо розрахункову кількість мешканців у залежності від площі квартири (за нормою 21 м² на людину плюс 10,5 м² на сім'ю) у табличному вигляді.

Таблиця В.3

Кількість кімнат у квартирі	Площа квартир, м ²	Кількість квартир на будинок	Загальна площа квартир на будинок, м ²	Коефіцієнт розселення на квартиру	Розселення на будинок, осіб
1	40,5 (30+10,5)	64	2592	1,43	92
2	52,5 (42+10,5)	64	3360	2	128
3	65,5 (55+10,5)	64	4192	2,62	168
Всього		192	10144		388

Кількість людей, які постійно перебувають у житловій частині будинку N_1 , дорівнює 388 осіб. Загальна кількість людей із постійним перебуванням (включаючи персонал обслуговування паркінгу та чергових консьєржів) складає 5

осіб: $388 + 5 = 393$ особи.

За кількістю осіб, які постійно перебувають на об'єкті, житловий будинок з підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

2. Тимчасове перебування людей у житлових будинках не нормоване і у будь-якому випадку не перевищує 50 % від людей, що постійно перебувають у будинках, тобто N_2 становитиме 196 осіб. Особи, які періодично присутні у паркінгу, не враховувалися, оскільки, в основному, це ті ж самі мешканці будинку.

За кількістю осіб, які періодично перебувають на об'єкті, житловий будинок з підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

3. Кількість осіб, які перебувають поза об'єктом (для центру міста), визначаємо за формулою (5.1):

$$N_3 = \alpha \times N_1 = 2,0 \times 393 = 786 \text{ осіб,}$$

α приймається відповідно до таблиці 2.

За кількістю осіб, які перебувають зовні об'єкта, житловий будинок з підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

4. Згідно з розрахунком загальна площа квартир у двох секціях житлового будинку дорівнює 10144 м^2 . Площа паркінгу складає 870 м^2 . Кількість паркувальних місць - 58 (виходячи з площі паркінгу, відповідно до таблиці 1 ДБН В.2.3-15).

Розрахункова вартість 1 м^2 приймається 10365 грн. за м^2 площі квартири¹⁾.

Розрахункова вартість 1 м^2 підземного паркінгу - 17000 грн. за м^2 його площі³⁾.

Розрахункова вартість складає:

$$10365 \times 10144 = 105142,560 \text{ тис. грн.}$$

$$17000 \times 870 = 14790,00 \text{ тис. грн.}$$

Розрахункова вартість всього будинку складає:

$$105142,560 + 14790,00 = 119932,56 \text{ тис. грн.}$$

Прогнозовані збитки визначаються за формулою (5.2):

$$\Phi=0,225\sum P_i=0,225\times 119932,56=26984,826$$

Обсяг можливого економічного збитку у мінімальних заробітних платах складає:

$$26984,826/3,200^2) = 8432,76 \text{ м.р.з.п.}$$

Відповідно до таблиці 1 житловий будинок з підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

5. Будинок не розташований в охоронній зоні об'єктів культурної спадщини і не є об'єктом культурної спадщини.

6. Приймаємо, що відмова будинку не впливає на припинення роботи об'єктів транспорту, зв'язку, енергетики загальнодержавного, регіонального чи місцевого рівнів.

7. Відмова (руйнування) однієї із секцій будинку може призвести до припинення функціонування засобів інженерного забезпечення (мереж тепло-, водо-, газо-, електропостачання та інших) всього об'єкта.

8. Руйнування однієї із секцій може спричинити часткове руйнування конструкцій сусідньої секції.

Висновок. Відповідно до 4.2 цього стандарту клас наслідків (відповідальності) об'єкта встановлюється за найвищою характеристикою можливих наслідків, отриманих за результатами розрахунків.

Виходячи з того, що найвищою характеристикою для 16-поверхового 192-квартирного двосекційного житлового будинку з підземним паркінгом є "Можлива небезпека для здоров'я і життя людей, які постійно перебувають на об'єкті", зазначений об'єкт будівництва відповідно до таблиці 1 відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

Приклад В.2

Визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів житлового комплексу, який складається з трьох однакових односекційних 17-поверхових 102-квартирних житлових будинків, окремо розташованого продовольчого магазину з дворівневим підземним паркінгом та трансформаторної підстанції.

Проектування комплексу (будови), до складу якого входить декілька

окремих об'єктів, здійснюється на підставі вихідних даних, у тому числі місто-будівних умов і обмежень, на комплекс (будову) в цілому.

Клас наслідків (відповідальності) визначається окремо для кожного об'єкту, що входять до житлового комплексу.

Визначення класу наслідків (відповідальності) житлового односекційного 17-поверхового будинку

1. Визначаємо кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті N1.

Розрахункова кількість мешканців у житловому будинку залежить від площі квартири (за нормою 21 м² на людину плюс 10,5 м² на сім'ю).

Схема квартир поверху - 1-1-2-2-3-3. Кількість поверхів - 17.

Таблиця В.4

Кількість кімнат у квартирі	Площа квартир, м ²	Кількість квартир на будинок	Загальна площа квартир на будинок, м ²	Коефіцієнт розселення на квартиру	Розселення на будинок, осіб
1	40,5 (30+10,5)	34	1377	1,43	49
2	52,5 (42+10,5)	34	1785	2	68
3	65,5 (55+10,5)	34	2227	2,62	89
Всього		102	5389		206

Кількість осіб, які постійно перебувають у житловому будинку N₁, становить 206 осіб. За кількістю осіб, які постійно перебувають на об'єкті, житловий будинок відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

2. Кількість осіб, які періодично перебувають у житловому будинку, приймаємо:

$$N_2 = 206 \times 0,5 = 103 \text{ особи.}$$

За кількістю осіб, які періодично перебувають на об'єкті, житловий будинок відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

3. Кількість осіб, які перебувають зовні об'єкта, визначаємо за формулою:

$$N_3 = \alpha \times N_1 = 1,5 \times 206 = 309 \text{ осіб,}$$

α приймається відповідно до таблиці 2 (для спального району).

За кількістю осіб, які перебувають зовні об'єкта, житловий будинок від-

носитися до класу наслідків (відповідальності) СС2.

4. Для визначення обсягу можливого економічного збитку розраховуємо вартість спорудження житлового будинку.

Загальна площа квартир у будинку дорівнює 5389 м².

Показник вартості 1 м² площі квартири приймається 10365 грн.¹⁾

Розрахункова вартість складає:

$$10365 \times 5389 = 55856,98 \text{ тис. грн.}$$

Прогнозовані збитки визначаються за формулою (5.2):

$$\Phi = 0,225 \sum_{i=1}^n P_i = 0,225 \times 55856,98 = 12567,820 \text{ тис. грн.}$$

Обсяг можливого економічного збитку у мінімальних заробітних платах складає:

$$12567,820 / 3,200^{2)} = 3927,443 \text{ м.р.з.п.}$$

Відповідно до таблиці 1 житловий будинок відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

5. Житловий будинок не розташований в охоронній зоні об'єктів культурної спадщини і не є об'єктом культурної спадщини.

6. Приймаємо, що відмова житлового будинку не впливає на припинення роботи об'єктів транспорту, зв'язку, енергетики загальнодержавного, регіонального чи місцевого рівнів.

Висновок. За всіма наведеними розрахунками характеристик можливих наслідків відповідно до таблиці 1 житловий будинок відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

Визначення класу наслідків (відповідальності) продовольчого магазину з дворівневим підземним паркінгом

Визначаємо кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті N_1 . Згідно з технологічними рішеннями та режиму роботи магазину – 12-годинний режим, кількість співробітників магазину (продавці, обслуговуючий персонал) складає 35 осіб, персоналу обслуговування паркінгу - 12 осіб. Відповідно до 8.2 ДБН В.2.2-23 кількість покупців визначається із розрахунку 3 м² торговельної площі

(з урахуванням обладнання) на особу:

$$N_1 \text{ магазину} = 800/3 = 267 \text{ осіб.}$$

Таким чином, загальна кількість осіб які перебувають на об'єкті складає:

$$N_1 = 35+12+267 = 314 \text{ осіб.}$$

За кількістю осіб, які постійно перебувають на об'єкті, продовольчий магазин з дворівневим підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

8. Визначаємо кількість осіб, які періодично перебувають у магазині та дворівневому паркінгу N_2 . Приймаємо, що особи, які перебувають в магазині складають осіб, які періодично перебувають у дворівневому паркінгу.

$$N_2 = 267 \text{ осіб.}$$

За кількістю осіб, які періодично перебувають на об'єкті, продовольчий магазин з дворівневим підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

9. Кількість осіб, які перебувають зовні продовольчого магазину з дворівневим підземним паркінгом, визначаємо в залежності від загальної кількості постійно перебуваючих людей у трьох житлових будинках та продовольчому магазині з дворівневим підземним паркінгом:

$$N_3 = 3 \times 1,5 \times 206 + 1,0 \times 314 = 1241 \text{ особи,}$$

α приймається відповідно до таблиці 2 (для спального району).

За кількістю осіб, які перебувають зовні об'єкта, продовольчий магазин з дворівневим підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

10. Для визначення обсягу можливого економічного збитку визначаємо вартість магазину та підземного паркінгу.

Продовольчий магазин загальною площею 1500 м^2 . За об'єктом-аналогом продовольчого магазину вартість 1 м^2 загальної площі з урахуванням обладнання складає 15000 грн.^3 .

Розрахункова вартість магазину:

$$15000 \times 1500 = 22500,0 \text{ тис. грн.}$$

Прогнозовані збитки для будівлі магазину визначаються за формулою (5.2):

$$\Phi = 0,225 \sum_{i=1}^n P_i = 0,225 \times 22500 = 5062,5 \text{ тис.грн.}$$

11. Дворівневий підземний паркінг на 153 машино-місця.

Загальна площа дворівневого підземного паркінгу складає 5 000 м².

За об'єктом-аналогом паркінгу вартість 1 м² загальної площі складає 17000 грн.³⁾.

Розрахункова вартість паркінгу:

$$17000 \times 5000 = 85000,0 \text{ тис. грн.}$$

12. Прогнозовані збитки для дворівневого підземного паркінгу визначаються за формулою (5.2):

$$\Phi = 0,225 \sum_{i=1}^n P_i = 0,225 \times 85000 = 19125,0 \text{ тис.грн.}$$

13. Сумарний показник прогнозованих збитків для продовольчого магазину з дворівневим підземним паркінгом складає:

$$\Phi = 5062,5 + 19125,0 = 24187,5 \text{ тис. грн.}$$

Обсяг можливого економічного збитку у мінімальних заробітних платах складає:

$$24187,5/3,200^{2)} = 7558,6 \text{ м.р.з.п.}$$

14. Будівля не розташована в охоронній зоні об'єктів культурної спадщини і не є об'єктом культурної спадщини.

15. Приймаємо, що відмова будівлі не впливає на припинення роботи об'єктів транспорту, зв'язку, енергетики загальнодержавного, регіонального чи місцевого рівнів.

Висновок. За всіма наведеними розрахунками характеристик можливих наслідків відповідно до таблиці 1 продовольчий магазин з дворівневим підземним паркінгом відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

Визначення класу наслідків (відповідальності) трансформаторної підстанції (ТП-10/0,4 кВ)

16. За кількістю постійно та тимчасово перебуваючих осіб трансформаторна підстанція відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС1

17. Кількість осіб, які перебувають зовні трансформаторної підстанції, приймається з урахуванням того, що трансформаторна підстанція обслуговує всі будівлі комплексу та визначається в залежності від загальної кількості осіб, що постійно перебувають у трьох житлових будинках та продовольчому магазині з дворівневим підземним паркінгом:

$$N_3 = 3 \times 206 + 314 = 932 \text{ особи.}$$

За кількістю осіб, які перебувають зовні, трансформаторна підстанція відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

18. Для визначення обсягу можливого економічного збитку розраховуємо вартість спорудження трансформаторної підстанції.

Загальна площа трансформаторної підстанції дорівнює 60 м².

За об'єктом-аналогом розрахункова вартість трансформаторної підстанції складає 3000 тис. грн.³⁾

18. Прогнозовані збитки визначаються за формулою (5.3):

$$\Phi = 0,225 \sum_{i=1}^n P_i = 0,225 \times 3000 = 675,0 \text{ тис. грн.}$$

Обсяг можливого економічного збитку у мінімальних заробітних платах складає:

$$675,0/3,2^2) = 210,9 \text{ м.р.з.п.}$$

Відповідно до таблиці 1 будівля трансформаторної підстанції відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС1.

20. Будівля трансформаторної підстанції не розташована в охоронній зоні об'єктів культурної спадщини і не є об'єктом культурної спадщини.

21. Приймаємо, що відмова будівлі не впливає на припинення роботи об'єктів транспорту, зв'язку, енергетики загальнодержавного, регіонального чи **місцевого???** рівнів.

Висновок. За всіма наведеними розрахунками характеристик можливих наслідків відповідно до таблиці 1 трансформаторна підстанція відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС2.

Висновок. Кожний з трьох однакових односекційних 17-поверхових 102-квартирних житлових будинків, магазин з дворівневим підземним паркінгом та трансформаторна підстанція, як окремі будинки та будівлі, відносяться до класу наслідків (відповідальності) СС2.

ДОДАТОК В

(довідковий)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВІДНЕСЕННЯ ЛІНІЙНИХ ОБ'ЄКТІВ ІНЖЕНЕРНО-ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДО ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО, РЕГІОНАЛЬНОГО АБО МІСЦЕВОГО РІВНІВ

Г.1 До об'єктів транспортної мережі загальнодержавного рівня відносяться:

- лінійні об'єкти залізничного транспорту загального користування, включаючи всі споруди на них, за винятком лінійних споруд промислового залізничного транспорту (зовнішніх та внутрішніх під'їзних залізничних колій промислових підприємств);
- автомобільні дороги, що відносяться до міжнародних автомобільних доріг державного значення;
- великі, позакласні мости (згідно з ДБН В.2.3-22);
- середні мости (згідно з ДБН В.2.3-22) на міжнародних та національних автомобільних дорогах державного значення та залізницях;
- тунелі незалежно від категорії дороги або значення залізниці;
- розв'язки у різних рівнях на міжнародних та національних автомобільних дорогах загального користування незалежно від категорії дороги;
- підпірні стінки, протилавинні та селезахисні споруди на міжнародних та національних дорогах державного значення та залізницях;

- надземні (підземні) пішохідні переходи прольотом (довжиною) понад 40 м на міжнародних та національних дорогах державного значення та залізницях.

Г.2 До об'єктів (споруд) транспортної мережі регіонального рівня відносяться:

- національні, регіональні автомобільні дороги та територіальні автомобільні дороги державного значення;

- середні автодорожні мости, які не віднесені до загальнодержавного рівня (згідно з ДБН В.2.3-22), та малі автодорожні мости згідно з ДБН В.2.3-22 в У-IV дорожньо-кліматичній зоні ' незалежно від категорії дороги;

- розв'язки у різних рівнях на автомобільних дорогах загального користування, які не віднесено до загальнодержавного рівня;

- підпірні стінки, протилавинні та селезахисні споруди на автомобільних дорогах, які не віднесено до загальнодержавного рівня;

- пішохідні переходи у різних рівнях на автомобільних дорогах, які не віднесено до загальнодержавного рівня.

Г.3 До об'єктів (споруд) транспортної мережі місцевого рівня відносяться:

- автомобільні дороги місцевого значення;

- розв'язки в одному рівні з перехідно-швидкісними смугами;

- лінійні споруди внутрішніх та під'їзних залізничних колій промислових підприємств, включаючи всі допоміжні споруди на них.

Г.4 До об'єктів мережі енергопостачання:

- загальнодержавного рівня – слід відносити споруди магістральних повітряних ліній електропередавання напругою вище 330 кВ (4-й клас безвідмовності відповідно до правил улаштування електроустановок (ПУЕ));

- регіонального рівня – слід відносити споруди магістральних повітряних ліній електропередавання напругою 110-330 кВ (3-й клас безвідмовності відповідно до ПУЕ);

- місцевого рівня – слід відносити споруди повітряних ліній електропередавання до 1 кВ (1-й, клас безвідмовності відповідно до ПУЕ) та 1-35 кВ (2-й клас безвідмовності відповідно до ПУЕ), призначені для передачі енергії від виробника

до споживача. (в редакції зміни 1)

До об'єктів енергопостачання:

- загальнодержавного рівня - слід відносити споруди магістральних ліній електропередавання (повітряних та кабельних) та електропідстанцій напругою 330 кВ і вище (4-й клас безвідмовності відповідно до вимог ПУЕ);

- регіонального рівня - слід відносити споруди магістральних ліній електропередавання (повітряних та кабельних) та електропідстанцій напругою 220 кВ і вище (3-й клас безвідмовності відповідно до вимог ПУЕ);

- місцевого рівня - слід відносити споруди ліній електропередавання (повітряних та кабельних) та електропідстанцій напругою 110-150 кВ (3-й клас безвідмовності відповідно до вимог ПУЕ), напругою 1-35 кВ (2-й клас безвідмовності відповідно до вимог ПУЕ) та напругою до 1 кВ (1-й клас безвідмовності відповідно до вимог ПУЕ).».

Г.5 До об'єктів мереж зв'язку слід відносити:

- загальнодержавного рівня - міжнародні і магістральні лінії та вузли зв'язку;

- регіонального рівня - зонові (регіональні) лінії та вузли зв'язку;

- місцевого рівня - міські та сільські лінії та вузли зв'язку.

Г.6 При визначенні категорії складності об'єктів газопостачання слід керуватися наступним.

До об'єктів загальнодержавного рівня доцільно відносити магістральні трубопроводи (газопроводи), які підпадають під дію Правил безпечної експлуатації магістральних газопроводів [11]. Напрями таких трубопроводів, що функціонують або проектуються, нанесені (або мають бути нанесені у подальшому) на Генеральну схему планування території України або схему планування окремої частини території України.

До об'єктів регіонального рівня доцільно відносити газові трубопроводи (крім трубопроводів місцевого рівня), які підпадають під дію Правил безпеки систем газопостачання України [12]. Такі трубопроводи, що функціонують або проектуються, нанесені (або мають бути нанесені у подальшому), щонайменше,

на Схеми планування території Автономної Республіки Крим, області, групи районів.

При проектуванні розподільних (вуличних) мереж потрібно проводити їх ідентифікацію як конкретних потенційно небезпечних об'єктів за ознакою "порогова маса небезпечних речовин" [13].

Г.7 Злітно-посадкові майданчики, що придатні та використовуються для зльоту та стоянки легких повітряних суден максимальною злітною масою не більше 5700 кг відповідно до Повітряного кодексу [14], слід відносити до об'єктів регіонального значення, а злітно-посадкові смуги, що придатні та використовуються для зльоту та стоянки повітряних суден максимальною злітною масою понад 5700 кг, - до загальнодержавного значення.

Примітка 1. Цей додаток є допоміжним до 4.12 при визначенні загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури.

Примітка 2. Рівень вулиць і доріг у населених пунктах, які збігаються за напрямками з автомобільними дорогами загального користування, визначається аналогічно рівню останніх.

ДОДАТОК Г

(довідковий)

ПЕРЕЛІК

ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ВІДНЕСЕНІ ДО КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) СС2 АБО СС3

1. Об'єкти будівництва у сфері гідроенергетики:

1.1 гідроелектростанції на річках незалежно від їх потужності (включаючи малі гідроелектростанції);

1.2 гідроакумуючі електростанції (ГАЕС).

2. Об'єкти будівництва у галузі атомної енергетики і атомної промисловості (відповідно до ПИН АЭ-5.6).

3. Об'єкти будівництва з видобування корисних копалин, за винятком корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками і землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок для господарських і побутових потреб: шахти, кар'єри, рудники, гірничо-збагачувальні комбінати, підземні гірничі виробки.

4. Хвостосховища, шламосховища (відповідно до ДБН В.2.2-3).

5. Об'єкти виробництва, зберігання, утилізації і знищення боєприпасів усіх видів, вибухових речовин і ракетного палива та інших токсичних хімічних речовин.

6. Полігони оброблення, перероблення, утилізації, знешкодження і захоронення побутових відходів.

7. Об'єкти транспорту:

7.1 об'єкти залізничного транспорту: вокзали з пасажиропотоком 1500 і більше осіб на добу, пункти управління залізничним рухом, залізничні тунелі;

7.2 метрополітени як єдині комплекси, включаючи депо з комплексом споруд технічного обслуговування;

7.3 підвісні лінії (фунікулери) чи подібні лінії, що використовуються для перевезення пасажирів, включаючи депо з комплексом споруд технічного об-

слуговування і ремонту рухомого складу;

7.4 станції технічного обслуговування, до складу яких входять фарбувальні камери, мийки, а також ті, на яких проводяться ремонт та випробування дизельних автомобільних двигунів і ремонт кузовів із застосуванням методів хімічного оброблення поверхні;

7.5 аеропорти і аеродроми з основною злітно-посадковою смугою завдовжки 2100 метрів та більше;

7.6 автомобільні дороги, що мають чотири чи більше смуг руху (без урахування перехідно-швидкісних та смуг на підйом), автомобільні дороги, що проходять на зсувних і зсувонебезпечних ділянках, карстових та підроблюваних територіях, а також у районах можливого виникнення сільових потоків, снігових лавин, каменепадів;

7.7 великі позакласні автодорожні мости на всіх автомобільних дорогах, середні автодорожні мости на міжнародних та національних автомобільних дорогах загального користування та магістральних дорогах і магістральних вулицях загальноміського значення (відповідно до ДБН В.2.3-22) ;

7.8 морські порти, пристані для завантаження і розвантаження (за винятком пристаней поромних переправ);

7.9 шлюзи та морські загороджувальні споруди завглибшки більше ніж 15 м та протяжністю більше ніж 200 м;

7.10 спеціалізовані транспортні термінали;

7.11 глибоководні суднові ходи, у тому числі по природних руслах річок, спеціальних каналах на суходолі та у мілководних морських акваторіях;

7.12 автовокзали з пасажиропотоком 1500 і більше осіб на добу;

7.13 автозаправні станції (комплекси) з проектною ємністю понад 10 т.

8. Очисні споруди продуктивністю понад 10000 м³/добу.

9. Мережі водопроводу та водовідведення діаметром понад 1000 міліметрів.

10. Системи зворотного водокористування, відведення, оброблення (підготовки) та скидання шахтних, кар'єрних, дренажних вод підприємств виробничого призначення.

11. Водозабори поверхневих та підземних вод для систем централізованого водопостачання населених пунктів із кількістю населення 10 тис. осіб і більше, промислових підприємств.

12. Об'єкти будівництва у галузі тваринництва:

12.1 тваринницькі комплекси для вирощування свиней (5 тис. голів і більше), великої рогатої худоби (2 тис. голів і більше), хутрових тварин (3 тис. голів і більше), птиці (60 тис. кур-несучок і більше, 85 тис. бройлерів і більше);

12.2 об'єкти перероблення та утилізації відходів тваринного походження, у тому числі птахівництва, рибництва.

13. Телевізійні та радіовежі заввишки понад 100 м.

Примітка. Клас наслідків (відповідальності) зазначених в переліку об'єктів будівництва визначається незалежно за кожною з наведених у таблиці 1 характеристикою можливих наслідків від відмови об'єкта.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Закон України «Про державний бюджет України».
2. Закон України від 08.06.2000 № 1805-III «Про охорону культурної спадщини».
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 928 «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України».
4. Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності».
5. Закон України від 08.09.2005 № 2862-IV «Про автомобільні дороги».
6. Закон України від 18.01.2001 № 2445-III «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.2008 № 219 «Про встановлення тимчасових мінімальних норм забезпечення соціальним житлом».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.2011 № 557 «Про затвердження порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 175 «Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру».
10. Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 27.01.2010 № 11 «Про затвердження Правил безпечної експлуатації магістральних газопроводів», зареєстровано у Міністерстві юстиції України 19.04.2010 за № 292/17587.
11. Наказ Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 01.10.1997 № 254 «Про затвердження Правил безпеки систем газопостачання України», зареєстровано у Міністерстві юстиції України 15.05.1998 за № 318/2758.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки».
13. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями».
15. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 23.05.2011 № 53 «Про затвердження Критеріїв, яким повинні відповідати експертні організації, що здійснюють експертизу проектів будівництва», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16.06.2011 за № 719/19457.»